Ani s hlediska zadržovacího práva za náklad spojený s vyplacením sporných věcí odvolací soud neposoudil spor nesprávně. V době, kdy dovolatel náklad ten učinil, byl držitelem i nepravým i obmyslným, ježto zástavní lístky podle zjištění nižších soudů na Marii Sch-ové lstivě, klamným předstíráním, vylákal. Právo zadržovací pro náklad za takových okolností jest podle § 1440 obč. zák. vyloučeno. Pozdější prohlášení Emmy S-ové jest pro osud práva zadržovacího bez významu; stal-li se po něm dovolatel držitelem bezelstným jest oprávněn zadržovati sporné věci právem zástavním; nestal-li se bezelstným, nenastala změna ve stavu, který právo zadržovací vylučoval.

Čís. 12122.

Manželka nevinná na rozluce má nárok, by jí byla škoda, jíž utrpěla rozlukou, nahrazena placením výživného. Lhostejno, zda rozluka byla vyslovena rozsudkem, či usnesením. Bylo-li manželství rozloučeno z viny manžela, jest otázka viny manželovy právoplatně rozřešena i pro spor o odškodnění podle § 1266 obč. zák.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1932, Rv I 1384/32.)

Manželství stran bylo rozloučeno z viny manžela. Žalobě, jíž se domáhala rozloučená manželka na manželi placení výživného, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

důvodů:

Podle § 1266 obč. zák. má nevinná manželka, bylo-li uznáno na rozluku manželství, nárok na plné dostiučinění, t. j. nárok na náhradu škody, kterou utrpěla tím, že jí následkem rozluky ušla výživa a že nemá za ni náhradu. Má tedy podle tohoto ustanovení jakož i podle § 1323 obč. zák. právo, by jí tato škoda byla nahražena po případě tím způsobem, že se zřídí předešlý stav, tedy že se jí dostane výživného, pokud se týče, že se jí nahradí ušlá výživa. Toho se právě domáhá žalobkyně na žalovaném (viz odst. III. žaloby). Uznal-li odvolací soud, že jest žalovaný povinen platiti žalobkyni 400 Kč měsíčně »na výživném«, neodporuje tento výrok zákonu, jak tvrdí dovolání, neboť nárok na náhradu škody, uplatňovaný podle § 1266 obč. zák., jest v souzeném případě v podstatě nárokem vyživovacím, třebaže nesmí býti zcela ztotožňován s manželčiným nárokem podle § 91 obč. zák. Pokud dovolatel spatřuje nesprávné právní posouzení věci v tom, že odvolací soud, právě tak jako soud prvé stolice, nesprávně vyložil ustanovení § 1266 obč. zák., v němž se uvádí, že nevinnému manželu přísluší plné dostiučinění jen, bylo-li uznáno na rozluku rozsudkem, kdežto v souzeném případě bylo manželství rozloučeno usnesením, stačí ho odkázati na rozhodnutí čís. 7758 sb. n. s., v němž nejvyšší soud vyslovil a odůvodnil, že pro nárok rozloučeného manžela, jenž nemá viny na rozluce, podle druhé věty § 1266 obč. zák., jest lhostejno, zda rozluka byla vyslovena rozsudkem, či usne-

senim. Vytýká-li dovolatel, že žalobkyně měla dokázati skutkové okolnosti, svědčící o jeho vině na rozluce a mající příčinnou souvislost s požadovanou náhradou škody a že se odvolací soud nezabýval s touto otázkou viny, přehlíží, že podle nesporného přednesu stran bylo manželství mezi stranami na podkladě provedeného už sporu o rozvod rozloučeno z viny žalovaného. Tím byla otázka viny žalovaného na rozluce pravoplatně rozřešena a to i s předurčujícím významem pro tento spor. Tím padá i výtka vadnosti odvolacího řízení, kterou spatřuje dovolatel v tom, že nebyly provedeny důkazy o jeho tvrzení, že vinu na rozluce má žalobkyně.

Čís. 12123.

Tím, že pronajímatel, byť i po delší dobu, trpěl, by nájemce měl podnájemníky bez výslovného svolení pronajímatele, neustoupil mlčky od ustanovení nájemní smlouvy (domovního řádu), že se podnájem může státi jen se svolením pronajímatele neb jeho zástupce.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1932, Rv I 2027/32.)

Podle domovního řádu ze dne 12. října 1925 mohl se podnájem státi jen se svolením vlastníka domu nebo jeho zástupce. Ježto žalovaná nájemnice měla napotom podnájemníky bez svolení pronajímatele a jeho zástupce, domáhal se na ní pronajímatel žalobou, o niž tu jde, by byla uznána povinnou, do 14 dnů pod exekucí smlouvy s podnájemníky (podnájemnicemi) pokud je ještě má, rozvázati a podnájemníky a podnájemnice z bytu odstraniti. Procesní soud prvé stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvého soudu.

Důvody:

Nejvyšší soud schvaluje názor napadeného rozsudku, že podpisem žalované na domovním řádu ze dne 12. října 1925 nastala změna v obsahu nájemní smlouvy stran, zvláště v tom směru, že napříště mohl se státi podnájem v bytě žalované jen se svolením vlastníka domu neb jeho zástupce. Tímto podpisem vzala žalovaná na vědomí a projevila svůj souhlas s tím, že bez předchozího svolení vlastníka domu nebo jeho zástupce nedá byt do podnájmu, a bylo tudíž její smluvní povinností, by si před zadáváním bytu do podnájmu vyžádala po každé svolení žalobců. Že žalobci dali žalované výslovně svolení k zadání bytu podnájemníkům, nebylo stranami ani tvrzeno. Jde tedy jen o to, zda žalobci aspoň mlčky ustoupili od onoho smluvního ustanovení. Odvolací soud dává odpověď kladnou a odůvodňuje ji tím, že žalovaná měla od roku 1925 do roku 1929 podnájemníky a že žalující strana to mlčky trpěla, že tedy, davši již jednou k tomu mlčky svolení, nemůže se již domáhati toho, by žalovaná podnájemníky odstranila a smlouvu s nimi rozvázala. S odvolacím soudem nelze souhlasiti. Podle § 863 obč. zák. lze projeviti vůli nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy, ale projev vůle »mlčky«